

minus, *phylacteria sua*, duo observanda sunt, quæ fuerint illa, & quo fine à Phariseis gestarentur. Quoad prius omnes conveniunt, esse membranulas quasdam, in quibus scripta erant verba illa Deuteron. cap. 6. vers. 4. *Audi Israel, Dominus Deus noster unus est, & diliges Dominum Deum tuum in toto corde tuo, & tota anima tua, & tota fortitudine tua.* Cornel. à Lapide *sup.* Senens. *ubi proxime*, qui alios undecim versus adjicit *ex d. cap. 6. & ex cap. 12. Deuteron.* Maldon. *sup.* Hæ membranula gestabantur in fronte adinstar coronæ, & in brachiis appendebantur, unde frontalia & brachialia: quod ideo faciebant, ut servarent Dei præceptum, quod ad litteram intelligebant, quod extat Deuteron. cap. 6. vers. 8. *Et ligabis ea quasi signum in manu tua, eruntque & movebuntur inter oculos tuos.* Verba autem sacra in membranis solemniter ac superstitiosè exarabantur, ut ex Rabbiniis tradit Senensis. Vocabantur phylacteria, quoniam memoriam legis Divinæ ad ejus observationem conservabant mentem verberantes, & oculos, ob quos quoties manus extendebatur, legem proponebat ex brachio pendente. Quoad posterius, quo animo phylacteria portarentur, etiam diversæ sint opiniones, quas recenset Abulensis *dicta quest. 32.* communior tamen habet, Phariseos eis uti, ut præcæteris sancti ac legis observatores viderentur, quod non obscurè colligitur ex verbis Christi apud Matthæum superius transcriptis. De quibus omnibus consulendi sunt Abulens. *d. quest. 32. cum seqq.* ubi *quest. 34.* quod alii Judæi præter Phariseos phylacteria deferebant, & *quest. 35.* quod Christus illo usus non est. Maldon. *Cornel. à Lapide Senens. August. Barbola ubi sup. Delrio vers. Conclusionis prior. Calepin. verb. Phylacterium.*

Verf. Denique Gelafus.

⁹⁸ De sectis, ac nominibus hæreticorum vide caput penultimum *24. quest. 3. Baron. in Annal. Ecclesiast.* sub propriis nominibus, Spondan. *similiter in ejus Epitome,* Gualter. *in Chronograph.* qui omnium hæresiarum, eorumque errores meminit. Theatrum vitæ humanæ *lit. H. pag. 19. cum pluribus sequentibus.* Licet autem hæretici ab authore sectæ, qua infecti sunt, denominentur, aliquando tamen aliunde sibi nomen assumunt, ut Gnostici, qui sic se vocarunt propter excellentiam scientiæ, quam profitebantur: Cainani, quoniam Cain adorant, & alii, de quibus *in d. cap. penult. & Prateol. in Elench. hæretic. Genebrard. Onuphr. Ado Viennens. in Chron.*

Ibi: Apud Gratianum falsè legi Tervidus.

Sed jam in recens editis post emendationem Gregorianam habetur *Cerinthus.*

Ibi: Valentinus, sive Manichæus.

⁹⁹ De erroribus & perfidia Valentini, pluribus disserit Baron. *anno 145.* & ibi Spondanus, à quo Valentiniani hæretici nomen acceperunt *d. cap. penult. vers. Valentiniani,* Gualter. *sup. sac. 2. pag. 177. & pag. 183. cap. de Valentinianis.*

Ibi: Dum legitur apud Gratianum Julianus.

In correctis extat Jovinianus, de quo *suprà, num. 75.*

Ibi: Item ubi legitur apud Gratianum Julianus, & Latiensis.

Hæc lectio adhuc post Gregorianam emendationem retinetur: sed glossula marginalis legit *Gemalenfis.* De quo Iuliano Capuano Antistite videndus Baron. *anno 418. ubi Spondan. num. 3. & anno 419. num. 4. & 5. cum aliis annis.* Vocatur Artellanensis à Prospero Aquitanico, ab oppido inter Capuam, & Neapolim, vel quia ibi natus est, vel quia Sedem illius civitatis, derelicta Capuana, adeptus est. Spondan. *anno 419. num. 4.* Pelagianæ hæresi subscripsit, ut Baronius, & Spondanus tradidere, & adversus D. Augustinum acriter calumniis disceptavit.

Verf. Priscillianus ab Hispania.

¹⁰⁰ Priscillianus ab hæreticis electus Episcopus Abilæ in Hispania, rescripto Gratiani Imperatoris extra Hispaniam cum aliis hæreticis pulsus est: at postea per Macedonium officiorum Magistrum muneribus corruptum subrepticè ab eodem Imperatore rescriptum impetravit, ut Episcopi exules suis Ecclesiis restituerentur, in quibus fuit Priscillianus, de cujus pravis moribus, & erroribus agit Baron. *Annal. anno 381. ubi Spondan. ex num. 14. Et à Maximo tyranno Treveris ob patrata scelera capite plecti jussus est. Baron. an. 385. & ibi Spond. n. 5. Eum Hispanum exitisse Episcopum traditur in cap. penult. vers. Priscillianista, 24. q. 3. ubi quod ex errore Gnosticorum ac Manichæorum permixta edidit dogmata.* De eo Genebr. *in Chron. Bellarm. & Carrill. Annal. an. 386. Marian. Hist. Hisp. lib. 4. cap. 20. Gualt. sac. 4. pag. 283. & 306. D. Hier. in Isaiam, cap. 44. Garibay Hist. Hisp. lib. 7. cap. 33. Moral. lib. 9. cap. 42.*

Verf. Lapedius.

Apud Gratianum in correctis codicibus legitur *Lapedius,* de quo Gualter. *sac. 7. pag. 533. & 551. Damascen. verb. Lampetiani.*

Verf. Sebastianus.

¹⁰¹ Hoc itidem emendatum extat & legitur apud Gratianum *Sabbatius,* qui ex Judæis oriundus Novatianam sectam amplectebatur: sed quoniam à suis Episcopatum adipisci non valuit, schisma inter eos induxit, & qui Sabbatio adhererunt, ab eo Sabbatiani dicti sunt. Baron. *anno 408. ubi Spondan. num. 9. qui alias Protospaschita nuncupabantur, eo quod cum Catholicis conveniebant Pascha in azymis celebrantes.* Spondan. *ex Baron. anno 413. num. 6. ubi tradit, illos à Theodoro juniore deportatione damnatos.* Gualter. *sac. 4. pag. 287. & 309.*

Verf. His hæretici.

¹⁰² Photini mentio fit duntaxat in emendatis Decreti editionibus, & *in d. cap. penult. vers. Photiani*

Photiani à Photino, 24. quest. 3. Fuit Photinus natione Galata, ex urbe Ancyra similitum monstrorum ferace, ut ait B. Hieron. *sup. epist. ad Galat. in præfat. Sirmiensium Sedem adeptus est, ejus sequaces Photiani ab authore, vel Housmoncionista vocabantur, quod Christum solum hominem asserebant, de quibus Baron. anno 347. ubi Spondan. num. 11. & anno 357. n. 2. Gualt. sac. 4. p. 275. & 296. Genebrard. pag. 359. vers. Hæretici, Theat. vitæ hum. pag. 21.*

Ibi: Africanus, Nestorius Constantinopolitanus.

¹⁰⁴ Hæc Hæresiarum nomina in textu Gratiani adhuc post Decreti correctionem desiderantur. Glossa margin. *ibi Nestorium, Maximum & Unicium adjicit.* De Nestorio egimus *suprà, cap. 15. num. 36.* De Maximo Episcopo Constantinopolitano agit Baron. *Annal. an. 379. ubi Spondan. num. 5.* A quo hæretico diversus est ille, qui contra Arianos Nicenæ Fidei egregius extitit propugnator, Hierosolymorum clarus Antistes, ut videre est apud Baron. & Spondan. *anno 331. num. 2. anno 335. n. 8. & anno 341. n. 2. anno 347. n. 5. & anno 351. num. 9.* quo è vita migravit, & ita non paucis annis anterior fuit altero Maximo, qui anno 379. creatus est Episcopus, teste post Baron. Spondano *anno 379. n. 5.* De quibus & aliis hæreticis, quorum hic mentio fit, consule allegatos *suprà, n. 98.*

Ad Num. 13.

¹⁰⁵ Inter Ecclesiasticos Scriptores recensentur Theodoretus Cyri Antistes, Socrates Presbyter Pistoriensis, & Hermius Sozomenus, qui seorsim singuli Ecclesiasticam Historiam ediderunt centum & viginti annos ferè complectentem ab eo tempore, quo Eusebius Cæsariensis finem suis lucubrationibus imposuit, quas ad annum ferme 320. perduxit. Socrates verò, & Sozomenus usque ad annum 439. scripsere, Theodoretus autem ad annum 427. Hæc secundum Baronii computationem anno 318, ubi Spondan. *num. 4. anno 325. num. 54. anno 427. num. 4. & an. 439. num. 8.* Gualter. *in Chronog. sac. 5. pag. 366. Quam historiam profeguitur Evagrius ad annum 595. Theatrum vitæ humanæ lit. H. pag. 59. vers. Historici Ecclesiastici, verb. Socrates Pistoriensis.* De his tribus Historiographis sæpe Baron. & Spondan. *ab anno 319. ad annum 433. Bellarm. de Scriptor. Ecclesiast. sac. 5. anno 430. & 440. Gualter. ubi proxime, Genebrard. in Chron. lib. 3. pag. 441. vers. Socrates, Theatrum vitæ hum. d. verb. Socrates.*

Ibi: Opera & studio Cassiodori.

¹⁰⁶ Eam triplicem historiam Græcè à suis authoribus scriptam Latinitati tradidit Epiphanius precibus Cassiodori, inter quos strictum amicitiae vinculum intercesserat: ex quibus unam duodecim libris concinnavit, quæ Tripartita nuncupatur, Baron. *anno 439. & ibi Spondan. num. 8. Bellarm. sac. 6. anno 530. verb. Aurelius Cassiodorus, Trithemius in Catalogo, Theatrum vitæ humanæ sup. Gualter. sac. 6. pag. 486.*

¹⁰⁷ Fuit Cassiodorus vir moribus ac literis eximius, Regis Theodorici præceptor: functus est sublimioribus officiis, ac dignitatibus, extitit enim *Can. D. de Faria Nova Addit. ad Covar,*

cellarius, Senator, Quæstor sacri Palatii, Consul ordinarius, Magister officiorum, Præfectus Prætorio, ac Patriciatus honore decoratus. Baron. *anno 354. & ibi Spondan. num. 1. Theatrum vitæ humanæ lit. R. pag. 149. Quibus posthabitis in monasterium, quod ipse construxerat, se recepit, ubi Abbatem egit. Unde Magnus Aurelius Cassiodorus vocatur. Ejus opera recensent Bellarm. & Trithem. sup. Ultimam grandævus clausit diem; nam ad centum ferè annorum pervenit, Spondan. ex Baron. *anno 362. num. 3. De quo Gualter. d. pag. 486. Genebrard. d. lib. 3. pag. 453. Trithem. sup. Theatrum vitæ humanæ lit. M. pag. 171. & lit. R. pag. 149. Floruit Cassiodorus sub Theodorico Rege Italiae, & Anastasio Imperatore, sicut ex Baronio, & aliis constat.**

Verf. Caterum de Authoribus.

¹⁰⁸ Socratem ac Sozomeum in Novatianorum hæresim lapsos adnotant Bellarm. *sup. sac. 5. anno 440. Baron. anno 56. ubi Spondan. num. 9. anno 439. num. 8. Gualter. saculo 5. pag. 366. Genebrard. d. pag. 441. ubi de Socrate tantum, qui etiam Origenista fuit, Spondan. anno 402. num. 5.* Hinc est, ut haud pauca commenti sint in gratiam Novatianorum, quibus falsò miracula tribuunt. Spondan. *ubi proxime, Genebrard. d. pag. 441. Sed & Sozomenus historiam suam denigravit laudibus Theodori Mopsuesteni Episcopi hæresiarum nefarii. Quoad alia verò his authoribus fides adhibenda est, nisi ubi de mendacio convincuntur, siquidem Gelafius eorum scripta ut apocrypha non rejecit, quanvis Eusebium notaverit, de quo *suprà, num. 68. Ita ex Baron. Spondan. anno 439. n. 8.**

Ibi: Qui & ipse Theodoretum fidem.

¹⁰⁹ De Theodoretum etiam fertur, aliquando Nestorii erroribus imbutum fuisse, sed postea resipuisse, ac encomia Theodoretum Mopsuesteni perperam historiæ inseruisse, quem ita in deliriis habuit, ut vulgò putaretur Theodoretum ab hoc Theodoro nomen accepisse. Baron. *an. 427. ubi Spondan. num. 4. & anno 432. num. 6. apud quos de illo multa usque ad annum 453. quo obiit Spondan. eo anno num. 6. Theodoretum lucubrationes recensent Bellarm. saculo 5. anno 430. Trithem. in Catalog. Gemad. de vir. illustribus, Sixt. Senens. in Bibliotheca sancta, lib. 4. verb. Theodoretus, Gualter. in Chron. sac. 5. pag. 364. qui Theodoretum tuentur, ac sanctimonia floruisse, multa pro fide passum testantur.*

Verf. Quem verò librum.

¹¹⁰ Cujus meminisse Sixt. Senens. *sup. lib. 2. verb. Salomon, vers. Item & liberalius (quem se nunquam legisse fateatur) Possevin. in Apparatu sacro, tom. 3. verb. Salomon, vers. Fertur, Barbola in collectan. ad cap. Sancta, num. 27. vers. Contradictio, 15. distinct. Valcarcer in Epitome Jur. Canon. in d. cap. Sancta, col. 44. vers. Passia Georgii.*

Ibi : Nam de eo libro, qui penitentia Salomonis.

111 De quo mentio est apud disputantes de salute, vel damnatione Salomonis : quæstio quidem à pluribus exagitata, ut videre est apud Salian. *Anal. Ecclesiasticor. tom. 3. anno mundi 3058. à n. 3.* ubi triplicem classem authorum singulos referens constituit. Primam eorum qui, expensis utrimque rationibus, in ambiguitate resident ; his accedit Cornel. à Lapide *sup. Proverb. Salomon. cap. 30. versic. Sexio*, ubi ait, divinâ providentiâ nos latere. Tornii. *Anal. anno 3059.* ubi quod ita sentiunt majoris autoritatis DD. Secundam asseverantium Salomonem in æternum periisse, quod fusè probat Philipp. Abb. Præmonstratens. *tract. de damnat. Salomon.* Tertiam benignius sentientium, illum per penitentiam gratiâ Divinâ restitutum è vita migrasse, cui sententiâ cum plebisque subscribit Salian. *sup. num. 25.* Verùm & Cornel. à Lapide *sup.* refert ex Pineda, nuper in monte Eliberitano laminam esse inventam, ubi de Salomone lingua Mozarabum sic scriptum extabat : *Et flevit scelus suum vehemènti fletu, & condonatum est ei.* De cuius scripturæ fide ambigitur, ut Cornelius ait.

SUMMARIUM

- 1 Leges Hispana Partitarum cur condita.
- 2 Temporis mentio fieri debet in initio cuiusque operis.
- 3 Alfonso Rex fuit earum legum conditor.
- 4 Quis ex Regibus hujus nominis eas constitutiones ediderit.
- 5 Quare Sapiens cognomen meruerit, & qua opera ejus nomine in lucem prodierunt.
- 6 Leges Partitarum quando promulgata, usque recepta.
- 7 De essentia legis non est temporis adscriptio.
- 8 Quo anno Rex Ferdinandus III. obiit, illic Alfonso successerit.
- 9 Alfonso in Regem Romanorum electus est.
- 10 Quando decesserit.
- 11 Annus hodie communiter inchoatur à Calendis Januariis.
- 12 De temporis computatione quoad Partitarum leges.
- 13 De triplici annorum dinumeratione.
- 14 Varia annorum supputatio olim apud Romanos.
- 15 Varia annorum computatio apud diversas Gentes.
- 16 De computo annorum apud Hebræos.
- 17 Annus solaris quantum excedat lunarem.
- 18 Duplex anni initium Hebræis.
- 19 De mensibus Hebræorum.
- 20 Diluivium universale quando contigerit.
- 21 Qui annorum computus magis receptus.
- 22 De mundi ætatibus.
- 23 Valde discrepant Scribentes dum annos ab orbe condito dinumerant.
- 24 Christus quoto anno à mundi creatione ortus.
- 25 Excessus inter diversas annorum computationes.

- 29 Errores Chronologia, quæ est in proœmio legum Partitarum notantur, & corriguntur.
- 30 Quam Chronologiam observaverint legum Partitarum compilatores.
- 31 Orbis quo anni tempore creatus sit.
- 32 Quid senserit Rex Alfonso in dicta Chronologia.
- 33 Quo anni tempore universale diluivium cœperit, ac cessaverit.
- 34 Annus apud Hebræos non semper eadem die incipiebat.
- 35 Menses Macedonici.
- 36 Quid visum fuerit Regi Alfonso circa tempus diluivii universalis.
- 37 Nabuchodonosor quando regnum adeptus.
- 38 Philippus Rex Macedonum quo tempore regnare cœperit.
- 39 Alexander Magnus quando successerit in regnum.
- 40 De Era Cesaris.
- 41 De Arabum era.

De Chronologia, quæ est in proœmio legum Partitarum.

CAPUT XVIII.

Inter cætera, quæ inducere Regem Alfonso, & ejus antecessorem Ferdinandum ad edendas leges, quas Partitarum nuncupamus, id præcipuum censetur, ut Romani Imperii subjectio penitus aboleretur, omni dominationis vestigio deleto: etenim legum observatio subditis duntaxat incumbit, quæ in exemptos frustra feruntur, l. 12. tit. 1. part. 1. l. fin. §. Si enim, C. de legib. Unde in l. 6. tit. 4. part. 3. cavetur, ut per illas leges, & non per alias causâ judicialiter decidantur, ubi Gregor. Lop. *gloss. 2.* animadvertit, id libertatis gratiâ constitutum, addens olim apud Hispanos capitis pœnam stabilitam esse in eum, qui Tribunalibus Imperatorum leges allegaret. Sic Romani ut Regum potestatem omninò extinguerent, leges Regias abrogarunt, l. 2. §. 1. ff. de origin. Jur. Sed ne, ut illi, Hispani incerto jure, aut consuetudinibus uterentur, leges proprio idiomate exaratas edi oportuit: quod opus egregium inchoavit Rex Ferdinandus, ejusque filius Alfonso perficit, qui etiam eadem fortè ratione instituit, ut in Regiis diplomatibus, tabulisque publicis usus linguæ Latinæ cessaret, qui antea frequentabatur, ex quo literarum imperitia Hispanos invasit. Spondan. *in continuat. Annal. Baron. anno 1284. n. 1.*

Ibi : Ut planè omnibus foret perspicuum.

Ut operis antiquitas futuris sæculis innotescat, expedit ut tempus, quo conficitur, exprimat, quemadmodum sacer Historiographus Moyses orbis creationem describens, à tempore exorditur, & qua die singula Deus ediderit, adnotavit. *Genes. cap. 1. in principio Evangelistæ itidem dum Christi opera enarrant, de tempore mentionem sibi faciunt.*

Ibi:

Ibi : Opus illud editum fuisse à Rege Alfonso.

- 3 Alfonso suum conditorem ipsæ leges Partitarum prædicant apertissimè, sed & septem literæ, quibus primi tituli Partitarum inchoantur, Alfonso nomine simul junctæ exprimunt. Idem constat ex l. 1. *Tauri*, quæ est lex 3. tit. 1. lib. 2. *Recopilat.* & observant Greg. Lop. *in prolog. Partit. gloss. 7.* Montalvus *ibidem, verb. Don. Alfonso*, Bobadilla *in Politic. lib. 1. cap. 10. n. 35. vers. Don. nuestra España*, Cevall. *de cognit. per viam viol. gloss. 18. n. 15. vers. Alfonso X. Ricus lib. 3. Reg. Hispan. Carrill. Annal. anno 1284. Theat. vitæ hum. lib. D. pag. 391. Garibay Hist. Hispan. lib. 13. cap. 9. vers. En este mismo ano. Illescas Hist. Pontif. tom. 1. lib. 5. cap. fin. vers. D. Alfonso.*
- 4 Hunc Regem Alfonso quidam nonum, quidam decimum, & alii undecimum dicunt, ut advertit Garibay *sup. cap. 7. Bobadilla ubi proxime*: quæ varietas in ipsarum Partitarum editionibus reperitur, sed frequentius decimus vocitatur. Fuit filius Ferdinandi III. cognomine Sancti, cui in regno Castellæ ac Leonis successit. Spond. *ubi sup. an. 1252. num. 9. Garibay d. cap. 7. Gualter. in Chronog. sac. 13. pag. 679. Carrill. anno 1252. Theat. vitæ hum. lib. M. pag. 99. Greg. Lop. & alii pronuper dati. Natus est ex conjugè Ferdinandi Beatrice, filia Regis Portugalliæ Dionysio. Theat. vitæ human. ubi proxime, Carrill. sup. Marian. lib. 13. cap. 8.*
- 5 Sapiens Alfonso cognominatus est, quia admodum literarum studiosus, & peritorum operâ usus edidit volumen Fori legum, leges Partitarum, Historiam Hispaniæ ad tempus usque patris sui, & tabulas Astronomicas, quæ vulgò Alfonso nuncupantur. Greg. Lop. & ceteri Jurisperiti prælaudati. Spondan. *sup. & anno 1284. n. 1. Montal. sup. for. leg. in princip. Garibay d. vers. En este mismo ano*, Theat. vitæ human. lib. D. pag. 391. Illescas *sup.*
- 6 Est tamen observandum, Partitarum leges, etsi à Rege Alfonso X. editæ dicantur, non tamen ejus nomine promulgatas, nec usu receptas esse usque ac tempora Regum Catholicorum Ferdinandi V. & Elizabethæ, à quibus illis legum vis, & autoritas tribuitur, l. 1. *Tauri*, quæ est lex 3. tit. 1. lib. 2. *Recopilat.*

Ibi : Cæptum autem anno quarto.

- 7 Greg. Lop. *in prolog. Partitar. gloss. 23.* circa hujusmodi temporis mentionem observat ex Baldo, non esse de substantia legis vel statuti, ut tempus, quo conditur, apponatur: quod comprobatur ex plurimis legibus Codicis, quæ sine die & Consule existunt: Quavis in publicis instrumentis ad validitatem temporis appositio desideretur tam de jure communi, quam Regio Hispaniæ, l. 54. tit. 18. p. 3. ubi Greg. Lop. *gloss. 2. l. 13. tit. 25. lib. 4. Recop. D. Covar. Practicar. cap. 20. num. 2. Parlador. quotidianar. lib. 2. cap. 20. num. 1.* quod in Chirographis, seu privatis instrumentis necesse non est, cum tabernam, §. idem *quæsit*, ff. de pignor. D. Covar. Panormitan. & Tiraquell. apud Parlador. *sup. cap. fin. §. 5. n. 6. & 7.*

Ibi : Ferdinandus tertius pater Alfonso.

Obiit Ferdinandus tertius Hispali, quam à Saracenis recuperaverat, die Jovis Trigesima Maii, anno 1252. Spondan. *eo anno, num. 9. Carrill. eod. anno, Garibay sup. cap. 6. in fin. ac die sequenti in eadem civitate Alfonso solemniter patri suffectus est, ut ex aliis refert. Garibay cap. 7. in princ. quod annum omnes conveniunt, eum regni suscepisse clavum anno Christi 1252. ut præter hæc laudatos observant Raynald, in continuat. Annal. Baron. tom. 13. anno 1252. num. 32. Cevall. sup. Theat. vitæ hum. lib. M. pag. 99. Illescas d. cap. fin. vers. Don. Fernando, Marian. d. cap. 13.*

Alfonso in Regem Romanorum electus est, unde Imperator aliquando vocatur, sed imperiali diademate non est insignitus; nam cum ad id ex Hispania profectus cum exercitu fuisset, inter itinerandum se deceptum agnovit, & rediit Garibay *d. lib. 13. cap. 8.* & de hujusmodi electione testantur dati supra, n. 3. & Marian. *Hist. Hisp. lib. 13. cap. 10. & 22.*

Idem Rex in fata concessit anno 1284. die 21. Aprilis, cui successit Sancius IV. ejus filius, Bravus cognominatus, Garibay *cap. 16. & seq. Spond. anno 1284. n. 1. & 2. Cevall. d. gloss. 18. n. 15. vers. Sancho quarto*, Theat. vitæ hum. lib. M. pag. 99. Marian. *Hist. Hispan. lib. 14. cap. 7. & 8. Carrill. supra, anno 1284.*

Ibi : Quod nos scripsimus lib. 1. variar. cap. 12.

Ubi nonnulla prænotavimus circa anni initium num. 10. & ibi usu apud Hispanos pro temporum varietate recepto. Verùm hodie apud omnes gentes, quæ moribus, ac legibus politicè reguntur, annus à Calendis Januariis inchoatur. Unde Baronius, & post eum Spondan. *in Epitome, anno 34. num. 88.* & alibi, profiteretur se more majorum annos à Calendis auspiciari, Gutier. *de gabell. q. 143. n. 4.*

Circa computationem Regis Alfonso quoad initium sui principatus, illud compertum est, annum principium à Calendis Januariis constituisse, quia si ab Incarnatione Domini auspiciaretur, non poterant supra annos 152. dies labi, cum à die 25. Martii ad 31. Maii, quo Alfonso regnare cœpit, 67. dies dinumerentur duntaxat. Similiter si computaretur à die Dominicæ nativitatæ, dies 157. aut 158. præterierunt usque ad ultimam diem Maii. Constat igitur Alfonso Regem annos à prima Januarii die auspiciatum, quod tunc temporis in Hispania observari præmissimus supra lib. 1. cap. 12. num. 10. Sed adhuc superest dubium, quia à Calendis Januarii usque ad diem 31. Maii, 150. dies intercedunt, & hoc manifestè apparet, cum Rex asserat, ultra annos, 150. dies lapsos juxta Eram Cesaris usque ad initium regni sui: anni autem Cesaris qui Juliani dicuntur, à Calendis Januarii incipere, nemini dubium est: Cur ergo dicitur in prologo Partitarum, de quo agimus, secundum Eram Incarnationis initium regni contigisse 152. diebus supra 1251. annos? Quid in causa fuit, ut duo adderentur dies computationi juxta Cesaris Eram, si utraque ab eodem die incipit: Hujus discriminis ratio me præterit, nisi ad depravatam textus literam confugiatur.